

Euroopa Regioonide Komitee arvamus teemal „LULUCFi määruse ja jõupingutuste jagamise määruse läbivaatamine“

(2022/C 301/17)

Raportöör:	Åsa ÅGREN WIKSTRÖM (SE/EPP), Västerbotteni piirkonnavolikogu liige
Viitedokumendid:	ettepanek: Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus, millega muudetakse määrust (EL) 2018/841 kohaldamisala osas, lihtsustades täitmiseeskirju, kehtestades liikmesriikidele 2030. aastaks eesmärgid ja võttes kohustuse saavutada ühiselt 2035. aastaks maakasutus-, metsandus- ja põllumajandussektoris kliimaneutraalsus, ning määrust (EL) 2018/1999 seire, aruandluse, edusammude jälgimise ja läbivaatamise parandamise osas COM(2021) 554 Ettepanek: Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus, millega muudetakse määrust (EL) 2018/842, milles käsitletakse liikmesriikide kohustust vähendada kasvuhoonegaaside heidet aastatel 2021–2030, millega panustatakse kliimameetmetesse, et täita Pariisi kokkuleppega võetud kohustused COM (2021) 555

I. MUUDATUSETTEPANEKUD

Ettepanek: Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus, millega muudetakse määrust (EL) 2018/841 kohaldamisala osas, lihtsustades täitmiseeskirju, kehtestades liikmesriikidele 2030. aastaks eesmärgid ja võttes kohustuse saavutada ühiselt 2035. aastaks maakasutus-, metsandus- ja põllumajandussektoris kliimaneutraalsus, ning määrust (EL) 2018/1999 seire, aruandluse, edusammude jälgimise ja läbivaatamise parandamise osas

COM(2021) 554

Muudatusettepanek 1

Põhjendus 7

Euroopa Komisjoni ettepaneku tekst	Komitee muudatusettepanek
(7) 17. septembri 2020. aasta teatises, mis käsitleb Euroopa 2030. aasta kliimaeesmärgi suurendamist, ³³ esitati võimalus kombineerida põllumajanduses tekkivate muude kasvuhoonegaaside kui CO ₂ -heide maakasutuse, maakasutuse muutuse ja metsanduse sektori netosidumisega ning luua seega uue regulatsiooniga maakasutussektor. Selline kombineerimine võib suurendada koostoimet maakasutusel põhinevate leevendusmeetmete vahel ning võimaldada lõimitumat poliitika kujundamist ja rakendamist riigi ja liidu tasandil. Selleks tuleks tugevdada liikmesriikide kohustust esitada maakasutussektori kohta lõimitud leevenduskavad.	Välja jäetud

Motivatsioon

Kahe sektori ühendamine võib osutada kahjulikuks, ebatõhusaks ja ebaõiglaseks. ELi peamine eesmärk peaks olema heitkoguste vähendamine, optimeerides samal ajal LULUCFi sektori leevenduspotentsiaali.

Muudatusettepanek 2

Põhjendus 8a (uus)

Euroopa Komisjoni ettepaneku tekst	Komitee muudatusettepanek
	(8a) Põllumaad, rohumaad ja märgalad on praegu liidus kasvuhoonegaaside netoheiteallikad, aga neist võivad saada kasvuhoonegaaside netosidujad, eriti märg- ja turbaalade taastamise teel.

Muudatusettepanek 3

Põhjendus 10

Euroopa Komisjoni ettepaneku tekst	Komitee muudatusettepanek
<p>Kasvuhoonegaaside sidumise suurendamiseks vajavad üksikud põllumajandustootjad või metsamajandajad otsest stiimulit säilitada oma maal ja metsades rohkem süsinikku. [...] [...] Sellised stiimulid ja ärimudelid parandavad kliimamuutuste leevendamist biomajanduses, sealhulgas vastupidavate puittoodete kasutamise kaudu, vastates täielikult ökoloogilistele põhimõtetele, mis edendavad elurikkust ja ringmajandust. Seega tuleks lisaks puittoodetele kasutusele võtta uued CO₂ säilitamise toodete kategooriad. Maapiirkondade tasakaalustatud territoriaalse arengule ja majanduskasvule aitavad kaasa uued ärimudelid ning põllumajandus- ja maamajandamistavad, millega tõhustatakse sidumist. [...]</p>	<p>Kasvuhoonegaaside sidumise suurendamiseks vajavad üksikud põllumajandustootjad või metsamajandajad otsest stiimulit säilitada oma maal ja metsades ning CO₂ säilitamise toodetes rohkem süsinikku. [...] [...] Sellised stiimulid ja ärimudelid parandavad kliimamuutuste leevendamist biomajanduses, sealhulgas vastupidavate puittoodete kasutamise ja fossiilkütuse või süsinikumahukate materjalide asendamise kaudu, vastates täielikult ökoloogilistele põhimõtetele, mis edendavad elurikkust ja ringmajandust. Seega tuleks lisaks puittoodetele kasutusele võtta kõigi CO₂ säilitamise toodete uued kategooriad, sealhulgas uued novaatorlikud lahendused, ning bioenergia tootmine koos süsiniku kogumise ja säilitamisega. Liikmesriigid peaksid esitama ka hinnangu, milline on fossiilkütuse või süsinikumahukate materjalide puiduga asendamise leevenduspotentsiaal. Maapiirkondade tasakaalustatud territoriaalse arengule ja majanduskasvule aitavad kaasa uued ärimudelid, süsiniku kogumise ja säilitamise tehnoloogia-ga bioenergia tootmise edasiarendamine, põllumajandus- ja maamajandamistavad, millega tõhustatakse sidumist, ning pikaajalised investeeringud biomajandusse. [...]</p>

Motivatsioon

Uuenduslike bioressursipõhiste toodete kliimamõju tuleks täielikult arvesse võtta. Hõlmata tuleks kõik asjaomased kategooriad, nagu paberimass, paber, papp, vineer, puitkiudplaadid, puitlaastplaadid, plangud, puidutooted, tekstiil, komposiitmaterjalid, ligniin, kemikaalid, biosüsi ja muud biogeensed süsinikutooted.

ELi kliimaeesmärk on olla 2050. aastal CO₂-neutraalne ja põhimõtteliselt likvideerida fossiilkütustest pärinevad heitkogused. Teadlased ja modelleerijad (nt ÜRO ja valitsustevaheline kliimamuutuste paneel) on ühel meelel, et ilma tehnoloogiapõhist süsinikdioksiidi sidumist kasutamata on ebatõenäoline, et suudame saavutada Pariisi kokkuleppe eesmärgid. Bioenergia tootmine koos süsiniku kogumise ja säilitamisega (BECCS) on protsess, mille käigus saadakse biomassist bioenergiat ning kogutakse ja säilitatakse süsinikku, eemaldades selle atmosfäärist.

BECCSi lisamine määрусesse on loogiline, kuna biogeensed heited tulenevad maal kasvatatud taastuvatest energiaallikatest. Sama arvestusraamistikku kasutamine selle sektori kõigi CO₂ säilitamise toodete, heite ja süsinikdioksiidi sidumise puhul aitab vältida topeltarvestust.

Muudatusettepanek 4

Põhjendus 11a (uus)

Euroopa Komisjoni ettepaneku tekst	Komitee muudatusettepanek
	<p>(11a) <i>Võttes arvesse, et metsa säästev majandamine suurendab süsiniku sidumist ning aitab vöidelda metsade vananemise ja loodusönnnetuste vastu, mis mõlemad on tegurid, mis on viimastel aastatel toonud maasektoris kaasa süsinikdioksiidi sidumise vähenemise, peaks käesolev määрус soodustama ELis iga tüüpi metsade säästva majandamise tavasid, mis aitavad kaasa kliimamuutuste leevendamisele ja nendega kohanemisele, nagu on sätestatud ELi metsastrategias aastani 2030.</i></p>

Motivatsioon

Metsa aktiivse majandamise võimaluste liigne piiramine muudaks metsad haavatavamaks kahju suhtes, näiteks tulekahjud ja kahjuripuhangud, ning vähendaks metsade pikaajalist süsiniku sidumise potentsiaali.

Muudatusettepanek 5

Artikli 1 lõike 1 punkt 1

Määрус (EL) nr 2018/841

Artikli 1 lõike 1 punkt e

Euroopa Komisjoni ettepaneku tekst	Komitee muudatusettepanek
<p>e) liikmesriikide kohustusi võtta vajalikke meetmeid, et saavutada liidus 2035. aastaks ühiselt kliimaneutraalsus maakasutuse, maakasutuse muutuse ja metsanduse sektoris, <i>sealhulgas põllumajandussektori muu kui CO₂-heide.</i></p>	<p>e) liikmesriikide kohustusi võtta vajalikke meetmeid, et saavutada liidus 2035. aastaks ühiselt kliimaneutraalsus maakasutuse, maakasutuse muutuse ja metsanduse sektoris.</p>

Motivatsioon

Komitee tunneb muret selle pärast, et maakasutuse ja muu kui CO₂ heitega põllumajanduse ühendsektor võib nõrgendada vajalikku edasimeinekut põllumajandussektoris, kuna viimase raskusi heitkoguste vähendamisel vöidakse kompenseerida muudes sektorites, näiteks metsanduses. LULUCFi sektori süsinikdioksiidi sidumisel on oluline roll ELi kliimaeesmärkide saavutamisel. Kahe sektori ühendamise vöib osutada kahjulikuks, ebatõhusaks ja ebaõiglaseks. ELi peamine eesmärk peaks olema heitkoguste vähendamine, optimeerides samal ajal LULUCFi sektori leevenduspotentsiaali.

Muudatusettepanek 6

Artikli 1 lõike 1 punkt 2

Määrus (EL) nr 2018/841

Artikli 2 lõike 2 sissejuhatav osa

Euroopa Komisjoni ettepaneku tekst	Komitee muudatusettepanek
<p>2. Käesolevat määrust kohaldatakse ka I lisa A osas loetletud selliste kasvuhoonegaaside heite ja sidumise suhtes, millest on teatatud vastavalt määruse (EL) 2018/1999 artikli 26 lõikele 4 ning mis on tekkinud liikmesriikide territooriumil ajavahemikul 2026–2030 järgmistes maa-aruandluskategooriates ja/või sektorites:</p>	<p>2. Käesolevat määrust kohaldatakse ka I lisa A osas loetletud selliste kasvuhoonegaaside heite ja sidumise suhtes, millest on teatatud vastavalt määruse (EL) 2018/1999 artikli 26 lõikele 4 ning mis on tekkinud liikmesriikide territooriumil 2026. aastast alates järgmistes maa-aruandluskategooriates ja/või sektorites:</p>

Motivatsioon

Komitee tunneb muret selle pärast, et maakasutuse ja muu kui CO₂ heitega põllumajanduse ühendsektor võib nõrgendada vajalikku edasiminekut põllumajandussektoris, kuna viimase raskusi heitkoguste vähendamisel võidakse kompenseerida muudes sektorites, näiteks metsanduses. LULUCFi sektori süsinikdioksiidi sidumisel on oluline roll ELi kliimaeesmärkide saavutamisel. Kahe sektori ühendamine võib osutada kahjulikuks, ebatõhusaks ja ebaõiglaseks. ELi peamine eesmärk peaks olema heitkoguste vähendamine, optimeerides samal ajal LULUCFi sektori leevenduspotentsiaali.

Muudatusettepaneku soovitus 7

Artikli 1 lõike 1 punkt 2

Määrus (EL) nr 2018/841

Artikli 2 lõige 3

Euroopa Komisjoni ettepaneku tekst	Komitee muudatusettepanek
<p>3. Käesolevat määrust kohaldatakse ka I lisa A osas loetletud selliste kasvuhoonegaaside heite ja sidumise suhtes, millest on teatatud vastavalt määruse (EL) 2018/1999 artikli 26 lõikele 4 ning mis on tekkinud alates 2031. aastast liikmesriikide territooriumil lõike 2 punktides a–j loetletud maakategooriates ja järgmistes sektorites:</p> <p>a) soolesisene fermentatsioon;</p> <p>b) sõnnikukäitlus;</p> <p>c) riisikasvatus;</p> <p>d) põllumajandusmaad;</p> <p>e) savannide tahtlik põletamine;</p> <p>f) põllumajandusjääkide põletamine põllul;</p> <p>g) lupjamine;</p> <p>h) karbamiidi kasutamine;</p> <p>i) muud süsinikku sisaldavad väetised;</p> <p>j) „muu.“</p>	<p>Välja jäetud</p>

Motivatsioon

Komitee tunneb muret selle pärast, et maakasutuse ja muu kui CO₂ heitega põllumajanduse ühendsektor võib nõrgendada vajalikku edasiminekut põllumajandussektoris, kuna viimase raskusi heitkoguste vähendamisel võidakse kompenseerida muudes sektorites, näiteks metsanduses. LULUCFi sektori süsinikdioksiidi sidumisel on oluline roll ELi kliimaeesmärkide saavutamisel. Kahe sektori ühendamine võib osutada kahjulikuks, ebatõhusaks ja ebaõiglaseks. ELi peamine eesmärk peaks olema heitkoguste vähendamine, optimeerides samal ajal LULUCFi sektori leevenduspotentsiaali.

Muudatusettepanek 8

Artikli 1 lõike 1 punkt 3

Määrus (EL) nr 2018/841

Artikli 4 lõige 2

Euroopa Komisjoni ettepaneku tekst	Komitee muudatusettepanek
<p>2. Liidu 2030. aasta kasvuhoonegaaside netosidumise eesmärk on 310 miljonit CO₂-ekvivalenttonni liikmesriikide käesoleva artikli lõike 3 kohaselt kehtestatud eesmärkide summana ning see põhineb liidu kasvuhoonegaaside inventuuri 2016., 2017. ja 2018. aasta andmete keskmisel.</p> <p>[...]</p>	<p>2. Liidu 2030. aasta kasvuhoonegaaside netosidumise eesmärk on 310 miljonit CO₂-ekvivalenttonni liikmesriikide käesoleva artikli lõike 3 kohaselt kehtestatud eesmärkide summana ning see põhineb liidu kasvuhoonegaaside inventuuri 2016., 2017. ja 2018. aasta andmete keskmisel.</p> <p>[...]</p> <p><i>Iga liikmesriik määrab 30. juuniks 2024 käesoleva artikli lõikes 2 osutatud 2030. aasta kasvuhoonegaaside netosidumise eesmärki riikliku panuse, mis on suurem Ila lisas sätestatud riiklikust eesmärgist. Sellise panuse võib lisada lõimitud riiklikesse energia- ja kliimakavadesse, mis esitatakse määruse (EL) 2018/1999 artikli 14 kohaselt.</i></p> <p><i>Riiklik panus hõlmab teavet ja eesmarke seoses põllumaa, rohumaa ja märgalade kasvuhoonegaaside heite vähendamise või heite sidumise suurendamisega võrreldes 2016., 2017. ja 2018. aasta kohta esitatud andmetega.</i></p>

Motivatsioon

Komitee toetab LULUCFi ambitsioonikat, õiglast ja kaasavat eesmärki, et aidata tagada ELi kliimaeesmärkide saavutamine. Kohalikud ja piirkondlikud omavalitsused on teadlikud kliimamuutuste tagajärgedest kohapeal ning toetavad ambitsioonikaid ja õiglasi kliimameetmeid.

Muudatusettepanek 9

Artikli 1 lõike 1 punkt 3

Määrus (EL) nr 2018/841

Artikli 4 lõige 3

Euroopa Komisjoni ettepaneku tekst	Komitee muudatusettepanek
<p>3. [...] Need riiklikud trajektoorid põhinevad iga liikmesriigi poolt 2021., 2022. ja 2023. aasta kohta esitatud keskmistel kasvuhooonegaaside inventuuri andmetel. Liikmesriikidele Ila lisas seatud eesmärkide summana väljendatud 310 miljoni CO₂-ekvivalenttonni suuruse netosidumise suhtes võib kohaldada tehnilist parandust, kui meetoodika on liikmesriikides muutunud. Liikmesriikide eesmärkidele lisatava tehnilise paranduse kindlaksmääramise meetod sätestatakse nendes rakendusaktides. [...]</p>	<p>3. [...] Need riiklikud trajektoorid põhinevad iga liikmesriigi poolt 2021., 2022. ja 2023. aasta kohta esitatud keskmistel kasvuhooonegaaside inventuuri andmetel. Liikmesriikidele Ila lisas seatud sihteesmärk ja liikmesriikidele Ila lisas seatud eesmärkide summana väljendatud 310 miljoni CO₂-ekvivalenttonni suuruse netosidumise suhtes võib kohaldada tehnilist parandust, kui meetoodika on liikmesriikides muutunud. Liikmesriigi eesmärgi suhtes tehtav tehniline parandus vastab mõjule, mida meetoodika muutmine eesmärkide saavutamisele avaldab, ja see sätestatakse nendes rakendusaktides. [...]</p>

Motivatsioon

On oluline, et liikmesriigid pidevalt töötaksid oma meetoodika täiustamise nimel ning et need parandused kajastuksid ka eesmärkide hindamisel, et vältida ebaproportsionaalselt madalaid või kõrgeid eesmarke. Tegevusandmete ja täiustatud heitekoefitsientide esitamise meetodite pidev arendamine on kooskõlas praeguse aruandlustavaga. Seetõttu tuleks liikmesriike julgustada kasutama riiklike teadusuuringute uusi tulemusi ning valitsustevahelise kliimamuutuste rühma ja muude rahvusvaheliste avaldatud teadusuuringute ajakohastatud suuniseid.

Muudatusettepanek 10

Artikli 1 lõike 1 punkt 3

Määrus (EL) nr 2018/841

Artikli 4 lõige 4

Euroopa Komisjoni ettepaneku tekst	Komitee muudatusettepanek
<p>4. Eesmärk on viia artikli 2 lõike 3 punktides a–j loetletud sektorites kogu liitu hõlmavad kasvuhooonegaaside netoheitkogused 2035. aastaks nullini ja pärast seda saavutada liidus negatiivsed heitkogused. Liit ja liikmesriigid võtavad vajalikke meetmeid, et võimaldada 2035. aastaks seatud eesmärk ühiselt saavutada.</p> <p>Komisjon teeb 31. detsembriks 2025 ja võttes aluseks lõimitud riiklikud energia- ja kliimakavad, mille iga liikmesriik on esitanud määruse (EL) 2018/1999 artikli 14 kohaselt 30. juuniks 2024, ettepanekud iga liikmesriigi panuse kohta heite netovähendamisse.“</p>	<p>Välja jäetud</p>

Motivatsioon

Komitee tunneb muret selle pärast, et maakasutuse ja muu kui CO₂ heitega põllumajanduse ühendsektor võib nõrgendada vajalikku edasiminekut põllumajandussektoris, kuna viimase raskusi heitkoguste vähendamisel võidakse kompenseerida muudes sektorites, näiteks metsanduses. LULUCFi sektori süsinikdioksiidi sidumisel on oluline roll ELi kliimaeesmärkide saavutamisel. Kahe sektori ühendamine võib osutada kahjulikuks, ebatõhusaks ja ebaõiglaseks. ELi peamine eesmärk peaks olema heitkoguste vähendamine, optimeerides samal ajal LULUCFi sektori leevenduspotentsiaali.

Muudatusettepanek 11

Artikli 1 lõike 1 punkti 7 alapunkt b

Määrus (EL) nr 2018/841

Artikli 9 lõige 2

Euroopa Komisjoni ettepaneku tekst	Komitee muudatusettepanek
<p>Lõige 2 asendatakse järgmisega:</p> <p>„2. Komisjon võtab kooskõlas artikliga 16 vastu delegeeritud õigusaktid, et muuta käesoleva artikli lõiget 1 ja V lisa, lisades uusi CO₂ säilitamise toodete, sh puittoodete kategooriaid, millel on CO₂ sidumise võime, võttes aluseks valitsustevahelise kliimamuutuste rühma suunised, mis on vastu võetud ÜRO kliimamuutuste raamkonventsiooni osaliste konverentsil või Pariisi kokkuleppe osaliste koosolekuna toimiva konventsiooniosaliste konverentsil, ning tagades keskkonnavalase terviklikkuse.“</p>	<p>Lõige 2 asendatakse järgmisega:</p> <p>„2. Komisjon võtab kooskõlas artikliga 16 lühiajal vastu delegeeritud õigusaktid, et muuta käesoleva artikli lõiget 1 ja V lisa, lisades uusi CO₂ säilitamise toodete, sh puittoodete kategooriaid, bioenergia tootmise koos CO₂ kogumise ja säilitamisega ning kõik muud asjakohased bioressursipõhiste toodete kategooriad, millel on CO₂ sidumise võime, võttes aluseks valitsustevahelise kliimamuutuste rühma suunised, mis on vastu võetud ÜRO kliimamuutuste raamkonventsiooni osaliste konverentsil või Pariisi kokkuleppe osaliste koosolekuna toimiva konventsiooniosaliste konverentsil, ning tagades keskkonnavalase terviklikkuse.“</p>

Motivatsioon

Uuenduslike bioressursipõhiste toodete kliimamõju tuleks täielikult arvesse võtta. Hõlmata tuleks kõik asjaomased kategooriad, nagu paberimass, paber, papp, vineer, puitkiudplaadid, puitlaastplaadid, plangud, puidutooted, tekstiil, komposiitmaterjalid, ligniin, kemikaalid, biosüsi ja muud biogeensed süsinikutooted.

Muudatusettepanek 12

Artikli 1 lõike 1 punkt 14

Määrus (EL) nr 2018/841

Artikli 13c lõike 1 lõik 2

Euroopa Komisjoni ettepaneku tekst	Komitee muudatusettepanek
<p>kooskõlas artikli 15 kohaselt vastu võetud meetmetega lisatakse kasvuhoonegaaside heite näitajale, mille liikmesriik järgmisel aastal esitab, summa, mis võrdub sihttasest ületava kasvuhoonegaaside netoheitena CO₂-ekvivalenttonnides, korrutatuna teguriga 1,08.“</p>	<p>Välja jäetud</p>

Motivatsioon

Komitee on mures, et iga-aastased aruandlusnõuded võivad mõjutada kohalikku ja piirkondlikku tasandit, võimaldades liikmesriikidel võidelda iga-aastaste ettenägematute kõikumiste vastu, tehes otsuseid haldustegevuse ja maakasutuse kiire muutmise kohta. See võib kahjustada kohaliku ja piirkondliku tasandi võimet arendada oma biomajandust.

LULUCFi sektorit iseloomustavad loomulikud kõikumised ja ebakindlus süsinikuvoogude mõõtmisel. Liikmesriigil ei ole võimalik kontrollida igal aastal maapõhiste süsiniku talletajate süsinikuvooge. Seetõttu ei ole võimalik kehtestada iga-aastaseid eesmärke ega kohaldada igal aastal rikkumiste korral rikkumismenetlust.

Muudatusettepanek 13

Artikli 1 lõike 1 punkt 15

Määrus (EL) nr 2018/841

Artikli 14 lõige 1

Euroopa Komisjoni ettepaneku tekst	Komitee muudatusettepanek
[...]	[...]
Õigusaktide täitmise aruanne sisaldab hinnangut järgmise kohta:	Õigusaktide täitmise aruanne sisaldab hinnangut järgmise kohta:
a) kompromissidega seotud poliitika ja meetmed;	a) kompromissidega seotud poliitika ja meetmed;
b) kliimamuutuste leevendamise ja nendega kohanemise vaheline koostoime;	b) kliimamuutuste leevendamise ja nendega kohanemise vaheline koostoime;
c) kliimamuutuste leevendamise ja bioloogilise mitmekesise vaheline koostoime.	c) kliimamuutuste leevendamise ja bioloogilise mitmekesise vaheline koostoime;
	d) <i>kliimamuutuste leevendamise, nendega kohanemise ja biomajanduse arengu vaheline koostoime, sealhulgas hinnangud kasvuhoonegaaside heite vähenemise kohta, mis on seotud süsiniku- ja fossiilkütusemahukate materjalide asendamisega puidupõhiste materjalidega.</i>
[...]	[...]

Motivatsioon

Kõigi metsapõhiste toodete kasutamise toetamine kiirendab üleminekut ringbiomajandusele, milles asendatakse fossiilsed materjalid ja neist tulenevad heitkogused. Tuleb märkida, et asendamisest tulenev kasu (st puidupõhiste toodete tootmisega seotud heitkoguste vähenemine võrreldes muude funktsionaalselt samaväärsete materjalide ja toodetega) on seotud nii pika kasutusajaga puidutoodete kui ka puitkiudtoodetega.

Ettepanek: Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus, millega muudetakse määrust (EL) 2018/842, milles käsitletakse liikmesriikide kohustust vähendada kasvuhoonegaaside heidet aastatel 2021–2030, millega panustatakse kliimameetmetesse, et täita Pariisi kokkuleppega võetud kohustused

COM (2021) 555

Muudatusettepanek 14

Põhjendus 6a (uus)

Euroopa Komisjoni ettepaneku tekst	Komitee muudatusettepanek
	<p><i>Kliimaneutraalsuse eesmärgi saavutamist hiljemalt 2050. aastaks võib takistada liikmesriikide jõupingutuste jagamise eesmärkide liiga suur erinevus; ajavahemikul 2021–2027 tuleks ühtekuuluvuspoliitika fondide, eelkõige Euroopa Regionaalarengu Fondi, Ühtekuuluvusfondi ja õiglase ülemineku fondi kavandamisel ette näha kohandatud programmid, prioriteetsed suunad, strateegiad ja territoriaalsed kavad, mille eesmärk on samuti suurendada liikmesriikide suutlikkust kasvuhoonegaaside heite vähendamisel määrusega 2018/842 reguleeritud sektorites ja seega aidata kaasa nende eesmärkide paremale ühtlustamisele juba sel programmitöö perioodil.</i></p>

Muudatusettepanek 15

Põhjendus 18a (uus)

Euroopa Komisjoni ettepaneku tekst	Komitee muudatusettepanek
	<p>(18a) 1,5 °C eesmärgi saavutamise võimaluse säilimiseks ja kliimaõigluse tagamiseks on vaja kõigi majandussektorite, sealhulgas põllumajanduse ühiseid jõupingutusi. Komisjon on oma pikaajalises strateegilises visioonis, et jõuda jõuka, nüüdisaegse, konkurentsivõimelise ja kliimaneutraalse majanduseni ⁽¹⁾ kinnitanud, et põllumajanduse CO₂-välist kasvuhoonegaaside heidet on võimalik vähendada 2050. aastaks 211 miljoni CO₂-ekvivalenttonnini, vähendades sellega vajadust mittekestliku negatiivse heite tehnoloogiate järele, et saavutada kasvuhoonegaaside netoheite nulltase. Mõnes selle määrusega hõlmatud sektoris on aga viimastel aastatel tehtud väga vähe edusamme. Sektorite vähim nõutav panus käesoleva määrusega seatud ELi tasandi kasvuhoonegaaside heite vähendamise eesmärgi saavutamisse 2030. aastaks ja edaspidiseks koos nõuetekohase seire, aruandluse ja komisjoni meetmetega tagaks, et kõik jõupingutuste jagamise määrusega hõlmatud sektorid annavad oma panuse kliimaeesmärkide õigeaegsesse saavutamisse. Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruses (EL) 2018/1999 nõutakse, et liikmesriigid töötaksid välja pikaajalised strateegiad, mis aitavad kaasa liikmesriikide kohustuste täitmisele seoses Pariisi kokkuleppes tulenevate eesmärkidega ning kasvuhoonegaaside heite pikaajalise vähendamise saavutamisele ja neeldajates sidumise suurendamisele kõigis sektorites kooskõlas liidu kliimaneutraalsuse eesmärgiga. Komisjon kasutab neid strateegiaid, samuti muid liikmesriikide kavasid ja aruandeid, mis tulenevad määrusest (EL) 2018/1999, et kehtestada ja jälgida ELi tasandil jõupingutuste jagamise määrusega hõlmatud sektorite eesmärkide ühist saavutamist.</p> <p>⁽¹⁾ Komisjoni teatis Euroopa Parlamendile, Euroopa Ülemkogule, nõukogule, Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomiteele, Regioonide Komiteele ning Euroopa Investeerimis pangale „Puhas planeet kõigi jaoks. Euroopa pikaajaline strateegiline visioon, et jõuda jõuka, nüüdisaegse, konkurentsivõimelise ja kliimaneutraalse majanduseni“</p>

Muudatusettepanek 16

Artikli 1 lõike 1 punkt 3a (uus)

Määrus (EL) nr 2018/842

Artikli 4 lõige 3a (uus)

Kehtiv tekst	Komitee muudatusettepanek
	<p>3a) Artiklisse 4 lisatakse lõige 3a:</p> <p><i>Liikmesriikide heitkoguste vähendamise eesmärgid aastaks 2030 ja pärast seda</i></p> <p><i>Selleks et saavutada määruse (EL) 2021/1119 (Euroopa kliimamäärus) artikli 2 lõikes 1 sätestatud kliimaneutraalsuse eesmärk ja määruse (EL) 2021/1119 kohane kogu liitu hõlmav 2040. aasta kliimaeesmärk, esitab komisjon vajaduse korral 2025. aasta lõpuks üksikasjalikule mõjuhinnangule tuginedes seadusandliku ettepaneku käesoleva määruse muutmiseks, et kehtestada sektorite miinimumpanus ELi tasandi kasvuhoonegaaside heite vähendamise eesmärgi saavutamisse, nagu on käesolevas määruses sätestatud 2030. aastaks ja pärast seda; sellega kaasnevad nõuetekohane seire, aruandlus ja meetmed tagamaks, et kõik käesoleva määrusega hõlmatud sektorid aitavad kaasa kliimaeesmärkide õigeaegsele saavutamisele.</i></p>

Motivatsioon

Tagada, et kõik sektorid panustaksid kasvuhoonegaaside heitkoguste vähendamisse.

Muudatusettepanek 17

Artikli 1 lõike 1 punkt 3b (uus)

Määrus (EL) 2018/842

Artikli 5 lõiked 1 ja 2

Kehtiv tekst	Komitee muudatusettepanek
<p>1. Aastatel 2021–2025 võib liikmesriik laenata heitkoguseid kuni 10 % ulatuses talle järgmiseks aastaks eraldatud heitkogusest.</p> <p>2. Aastatel 2026–2029 võib liikmesriik heitkoguseid laenata kuni 5 % ulatuses talle järgmiseks aastaks eraldatud heitkogusest.</p>	<p>3b) Artikli 5 lõiked 1 ja 2 asendatakse järgmisega:</p> <p><i>„1. Aastatel 2021–2029 võib liikmesriik heitkoguseid laenata kuni 5 % ulatuses talle järgmiseks aastaks eraldatud heitkogusest.“</i></p>

Motivatsioon

Määruse rakendamise tagamiseks on soovitat vähendada paindlikkust, et vältida laenamise tagajärjel tulenevate lühiajaliste viivituste tekitatud rakendamisprobleeme keskpikas perspektiivis, mh kohalikele ja piirkondlikele omavalitsustele, kes ei ole sageli otseselt kaasatud riiklikesse otsustesse paindlikkuse üle.

Muudatusettepanek 18

Artikli 1 lõike 1 punkt 3c (uus)

Määrus (EL) 2018/842

Artikli 5 lõige 4

Kehtiv tekst	Komitee muudatusettepanek
<p>4. Liikmesriik võib teatavaks aastaks eraldatud heitkogusest loovutada teistele liikmesriikidele kuni 5 % aastate 2021–2025 puhul ja kuni 10 % aastate 2026–2030 puhul. Vastuvõttev liikmesriik võib seda kogust kasutada artikli 9 nõuete täitmiseks asjaomasel aastal või sellele järgnevatel aastatel kuni aastani 2030.</p>	<p>3c) Artikli 5 lõige 4 asendatakse järgmisega:</p> <p>4. Liikmesriik võib teatavaks aastaks eraldatud heitkogusest loovutada teistele liikmesriikidele kuni 5 % aastate 2021–2030 puhul. Vastuvõttev liikmesriik võib seda kogust kasutada artikli 9 nõuete täitmiseks asjaomasel aastal või sellele järgnevatel aastatel kuni aastani 2030.</p>

Motivatsioon

Loovutamisi tuleks piirata, et tagada tõhus rakendamine kõigis liikmesriikides. Rõhutada tuleb, et ka loovutamispotentsiaaliga liikmesriigis võivad olla piirkondlikud erinevused. Enne teistele riikidele loovutamise kaalumist tuleks arvesse võtta piirkondlikke probleeme.

Muudatusettepanek 19

Artikli 1 lõike 1 punkt 5 a (uus)

Määrus (EL) 2018/842

Artikkel 8

Kehtiv tekst	Komitee muudatusettepanek
<p>1. Kui komisjon leiab määruse (EL) nr 525/2013 artikli 21 kohaselt tehtud iga-aastaselt hindamisel ja võttes arvesse käesoleva määruse artiklites 5, 6 ja 7 osutatud paindlikkusmeetmete kavandatavat kasutust, et liikmesriik ei tee piisavaid edusamme käesoleva määruse artikli 4 kohaste kohustuste täitmisel, peab kõnealune liikmesriik esitama komisjonile kolme kuu jooksul parandusmeetmete kava, mis sisaldab järgmist:</p> <p>[...]</p>	<p>5a) Artikkel 8 asendatakse järgmisega:</p> <p>1. Kui komisjon leiab määruse (EL) nr 525/2013 artikli 21 kohaselt tehtud iga-aastaselt hindamisel ja võttes arvesse käesoleva määruse artiklites 5, 6 ja 7 osutatud paindlikkusmeetmete kavandatavat kasutust, et liikmesriik ei tee piisavaid edusamme käesoleva määruse artikli 4 kohaste kohustuste täitmisel, peab kõnealune liikmesriik esitama komisjonile kolme kuu jooksul parandusmeetmete kava, mis sisaldab järgmist:</p> <p>[...]</p>

Kehtiv tekst	Komitee muudatusettepanek
<p>2. Euroopa Keskkonnaamet abistab komisjoni kõigi selliste parandusmeetmete hindamisel vastavalt iga-aastasele tööprogrammile.</p> <p>3. Komisjon võib esitada arvamuse parandusmeetmete kavade teostatavuse kohta, mis on esitatud vastavalt lõikele 1, ja peab sellisel juhul tegema seda nelja kuu jooksul alates nende kavade kättesaamisest. Asjaomane liikmesriik võtab komisjoni arvamust võimalikult suurel määral arvesse ja võib oma parandusmeetmete kava vastavalt muuta.</p>	<p><i>c) suurte piirkondlike erinevuste või tõsiste struktuuri- liste probleemide korral piirkondlikul tasandil, ja teatavate saarte puhul, sisaldab parandusmeetmete kava erisätteid nende probleemide kohta.</i></p> <p>[...]</p> <p>2. Euroopa Keskkonnaamet abistab komisjoni kõigi selliste parandusmeetmete hindamisel vastavalt iga-aastasele tööprogrammile.</p> <p>3. Komisjon võib esitada arvamuse parandusmeetmete kavade teostatavuse kohta, mis on esitatud vastavalt lõikele 1, ja peab sellisel juhul tegema seda nelja kuu jooksul alates nende kavade kättesaamisest. Asjaomane liikmesriik võtab komisjoni arvamust võimalikult suurel määral arvesse ja võib oma parandusmeetmete kava vastavalt muuta. Liikmesriik avaldab komisjoni arvamuse ja tagab selle levitamise kohalike ja piirkondlike omavalitsuste seas.</p> <p>4. Liikmesriik tagab parandusmeetmete kava ja selle võimalike muudatuste avaldamise ning levitamise kohalike ja piirkondlike omavalitsuste seas.</p>

Motivatsioon

Meetmekavad probleemsete olukordade lahendamiseks peavad sisaldama piirkondliku tasandi meetmeid, kui piirkondlikud probleemid on olukorra oluline põhjus. Et kohalikud ja piirkondlikud omavalitsused saaksid anda täieliku panuse kliimapolitikasse, tuleb neid meetmete kavadest teavitada.

II. POLIITILISED SOOVITUSED

EUROOPA REGIOONIDE KOMITEE

1. on teadlik kliimamuutuste laastavast mõjust kohalikele kogukondadele ja tunnistab vajadust jõuliste meetmete järele, et saavutada vajalikud ELi kliimaeesmärgid. Komitee toetab kõrgetasemelist pühendumist maakasutuse, maakasutuse muutuse ja metsanduse (LULUCF) valdkonnas, kuid kordab ka vajadust paindlikkuse järele eesmärkide saavutamise viisis;

2. on seisukohal, et kohalike ja piirkondlike omavalitsuste roll jõupingutuste jagamise määruse⁽¹⁾ ja LULUCFi määrusega⁽²⁾ hõlmatud sektorites on kahtlemata otsustav, kui võrd need eeldavad territoriaalse mõõtme arvestamist. Neis valdkondades on kohalikel ja piirkondlikel omavalitsustel sekkumiseks õiguslikud pädevused ja volitused;

3. kutsub üles hoidma LULUCFi määruse meetmed kooskõlas bioloogilise mitmekesisuse ja ELi kliimamuutustega kohanemise strateegia eesmärkidega. Kliimaeesmärkide saavutamiseks on oluline, et iga liikmesriik rakendaks koostöös kohalike ja piirkondlike omavalitsustega metsi käsitlevat õigusraamistikku, millega tagatakse tasakaal tootmise, bioloogilise mitmekesisuse ja kaitse vahel;

⁽¹⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 30. mai 2018. aasta määrus, milles käsitletakse liikmesriikide kohustust vähendada kasvuhoonegaaside heidet aastatel 2021–2030, millega panustatakse kliimameetmetesse, et täita Pariisi kokkuleppega võetud kohustused, ning millega muudetakse määrust (EL) nr 525/2013 (EL) 2018/842 (ELT L 156, 19.6.2018, lk 26).

⁽²⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 30. mai 2018. aasta määrus, millega lisatakse maakasutusest, maakasutuse muutusest ja metsandusest tulenev kasvuhoonegaaside heide ja sellest tulenevate kasvuhoonegaaside sidumine 2030. aasta kliima- ja energiapoliitika raamistikku ning millega muudetakse määrust (EL) nr 525/2013 ja otsust nr 529/2013/EL (EL) 2018/841 (ELT L 156, 19.6.2018, lk 1).

4. rõhutab, et üleminek ei tohi toimuda territoriaalse ühtekuuluvuse arvelt ega seada ohtu kõige haavatavamaid rühmi ja piirkondi. Kõik liikmesriigid ja majandussektorid aitavad kaasa CO₂ heite vähendamise eesmärkide saavutamisele, tagades tasakaalu õiglus- ja solidaarsuskaalutluste vahel. Komitee on sellega seoses seisukohal, et üksikute põllumajandustootjate ja metsandusettevõtjate territoriaalse mõju hindamine võiks anda selgema ülevaate tegelikest kuludest ja kasust;
5. taunib jõuliselt, et ettepanekus keskendutakse peamiselt metsadele kui CO₂ sidujatele, võtmata arvesse nende rolli kestliku tooraine pakkumisel fossiilsete alternatiivide asendamiseks, jättes seega tähelepanuta metsandussektori kogu potentsiaali kliimamuutuste leevendamisel ning kohaliku ja piirkondliku biomajanduse arendamisel;
6. märgib, et LULUCFi sektori eesmärkide saavutamiseks on tarvis vähendada puitbiomassi kasutamist energia tootmiseks. Keskenduda tuleks astmelisele kasutamisele, kus materjali kasutatakse mitu korda ja võimalikult kvaliteetsena enne selle kasutamist energia toomiseks;
7. rõhutab, et LULUCFi sektoris seatud suuremad eesmärgid ei tohi viia ebakindla päritoluga tooraine impordini väljastpoolt ELi. See võib tähendada, et LULUCFi sektoris netosidumise suurendamiseks võetud meetmed ei pruugi kaasa tuua kliima tegelikku paranemist kogu maailmas. Vaja on laiemat süsteemset perspektiivi, et käsitleda terviklikult seda, kuidas süsiniku sidumine metsas, tootekasutuses ja metsa bioenergiast võib aidata vähendada kliimamõju;
8. jagab komisjoni hinnangut, et süsiniku sidumise vähenemise negatiivse suundumuse vastu ELis tuleb võidelda osana kliimaneutraalsuse pikaajalise eesmärgi saavutamisest. Komitee nõustub ELi kavandatud eesmärgiga saavutada 2030. aastaks netosidumine 310 miljoni CO₂-ekvivalenttonni ulatuses ja teeb ettepaneku seda täiendada liikmesriigi enda sätestatud riikliku lisapanusega 2030. aasta netoeesmärgi, mis on suurem kui IIa lisas sätestatud riiklik eesmärk. Liikmesriigiti on suured erinevused võimaluses suurendada LULUCFi sektoris CO₂ netosidumist ja vähendada kasvuhooonegaaside heidet. See sõltub maa looduslikust tootmisvõimsusest ja kogu maa-ala jaotusest eri maakasutuska-tegooriate vahel. Komitee on seisukohal, et 2030. aastaks seatud suuremad eesmärgid peaksid olema tasemel, mis on kooskõlas liikmesriigi enda kliimapoliitika raamistikuga ja võimaldab arendada biomajandust igas liikmesriigis;
9. on veendunud, et ühine põllumajandus- ja metsandussektor võib kahjulikult mõjutada survet vähendada heitkoguseid põllumajandussektoris ning et metsarikkad riigid, kus metsad on suured netosidujad, kompenseerivad heitkoguseid riikides, kus põllumajandussektor või fossiilsed heitkogused üldiselt on suured. Igas sektoris ja riigis tuleks võtta meetmeid kliimamuutuste leevendamiseks sealsete konkreetsete tingimuste alusel;
10. rõhutab, et LULUCFi määrust ei tohiks laiendada muudes poliitikavaldkondades toimuvale seirele ja aruandlusele, mis kuuluvad muude õigusaktide alla. Komisjoni ettepanek, et LULUCFi aruandlus peaks sisaldama teavet süsiniku säilimise kohta süsinikurikkas mullas, aga samuti suure bioloogilise mitmekesisusega piirkondade, tervendatud muldade ja looduslike häiringute ohus olevate muldade kohta, ei paranda LULUCFi sektori kasvuhooonegaaside aruandluse kvaliteeti;
11. rõhutab, et liikmesriikide rahalisi vahendeid ei tohi eraldada piirkondade arvelt. Komitee tunnustab vajadust teavitada kohalikke ja piirkondlikke omavalitsusi rahastamisvõimalustest kliimameetmeid toetamiseks;
12. hoiatab ebatõhusa rakendamise ohu eest. Komitee toetab kavandatud läbivaatamist ja vajadust võtta arvesse COVID-19 pandeemia tagajärgi, kuid rõhutab vajadust tagada jõupingutuste jagamise määru esitatud trajektoori järgimine;
13. soovib komisjonil määratleda meetodika, mille alusel kohalikud ja piirkondlikud omavalitsused saaksid arvutada oma heitkoguste vähendamise jõupingutusi viisil, mis on kooskõlas riiklike eesmärkidega ja väldib ebaproportsionaalseid moonutusi;
14. hoiatab liigse paindlikkuse eest seoses igaks aastaks eraldatavatest heitkogustest laenamisega ja liikmesriikidevaheliste ülekannetega. Kohalikud ja piirkondlikud omavalitsused vajavad oma kliima- ja majanduspoliitika kavandamisel kindlustunnet. Kui riigis lubatakse määruse kohaldamisel paindlikkust, võib sellega kaasneda märkimisväärseid piirkondlikke erinevusi;

15. tunnistab vajadust leida lahendus, eelkõige tulutoovate stiimulite abil, probleemidele piirkondades, mis võivad kogeda raskusi või olukorra halvenemist üleminekul vähese CO₂ heitega majandusele; rõhutab, et on oluline kaasata kohalikud ja piirkondlikud omavalitsused kestliku arengu trajektooride väljatöötamisse, sest need võivad stimuleerida asjaomase piirkonna majandust;
16. toetab tugevamaid sätteid parandusmeetmete ja läbipaistvuse kohta, rõhutades piirkondlikku mõõdet, nõudes täpsustusi selle kohta, kuidas tulla toime piirkondlike erinevustega ja samas edendada praktilisi lahendusi piirkondlikele probleemidele;
17. rõhutab vastavuskontrollide tähtsust ja soovib hinnata võimalust määrata nõuete täitmata jätmise korral rahatrahve. Trahvidest saadav tulu tuleks uuesti investeerida kliimameetmetesse ja õiglasesse üleminekusse, pöörates eritähelepanu piirkondlikele raskustele;
18. soovib kaaluda, kas ikka luua tagavarareserv liikmesriikidele, kelle SKP elaniku kohta on väike. SKPd võetakse juba arvesse riiklike eesmärkide seadmisel ja ainult selle väärtusega arvestamine on küsitav, sest selles ei võeta arvesse piirkondade olukorra tervikpilti ning see ei pruugi käia käsikäs piirkonna keerukate arenguvajadustega.

Brüssel, 28. aprill 2022

Euroopa Regioonide Komitee
president

Apostolos TZITZIKOSTAS
